

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžr/26/2014
Identifikačné číslo spisu:	2012200221
Dátum vydania rozhodnutia:	23.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2012200221.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcov: 1/ I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. B. XX/XX, XXXX F., 2/ W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. B. XX/XX, XXXX F., zastúpení advokátkou JUDr. Luciou Sukopovou, Františkánska 5, Trnava, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, Referát katastra nehnuteľností, Vajanského 2, Trnava, za účasti: 1/ MVDr. G. D., bytom T. XX, XXX XX E., 2/ R. D., bytom T. XX, XXX XX E., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Katastrálneho úradu v Trnave č. Xo 1/2012 zo dňa 27. februára 2012, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. novembra 2013, č. k. 14S/33/2012-101, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. novembra 2013, č. k. 14S/33/2012-101, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania rozhodnutia č. Xo 1/2012 zo dňa 27.02.2012, ktorým právny predchodca žalovaného (Katastrálny úrad v Trnave) v súlade s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) potvrdil rozhodnutie č. X 68/2011-4 zo dňa 15.11.2011, ktorým Správa katastra Dunajská Streda ako orgán príslušný podľa § 18 - v znení účinnom do 30.09.2013 - zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (katastrálny zákon) rozhodla o žiadosti žalobcov o opravu chyby v katastrálnom operáte tak, že zamietla podľa § 46 správneho poriadku v súvislosti s § 59 katastrálneho zákona návrh účastníkov konania I. C. a W. C. na opravu chyby v katastrálnom operáte v katastrálnom území E., týkajúcej sa zápisu v listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd preskúmaním zistil, že postup správnych orgánov bol v súlade so zákonom. Uviedol, že vzhľadom na zistenú situáciu nespochybňuje legitimitu žalobcov domáhať sa usporiadania, prípadne iného určenia vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti, pri ktorej nie je záväzne právne doriešené, či pôvodne vykonaný zápis vlastníckeho práva v roku 1993 mala zahŕňať dva rodinné domy alebo jeden dvojdom. V danom prípade však žalobcovia použili postup, ktorým nimi sledovaný účel nie je možné dosiahnuť. Postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona je možné domáhať sa v stanovených prípadoch opravy údajov, prejavujúcich sa rozporom s verejnou listinou alebo inou listinou, s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra alebo s výsledkom revízie údajov katastra. Žalobcovia sa snažili prostredníctvom návrhu na opravu chýb v katastrálnom operáte dosiahnuť zmenu zápisov do vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, ktoré zápisy boli vykonané v rozpore s vtedy platným interným predpisom a medziasom boli dotknuté ďalšími zmenami. Nemožno pritom opomenúť, že sa domáhajú vykonania opravy chyby, ktorá v konečnom dôsledku zasahuje do vlastníckych pomerov k nehnuteľnostiam v tom smere, že oproti zapísanému súčasnemu stavu (2 nehnuteľnosti, 2 rodinné domy, každý v celosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov), žiadajú vykonať zápis vlastníckych práv k jednej spoločnej nehnuteľnosti, pričom jej vlastnícke pomery by mali byť upravené tak, že spoluvlastníkmi v jednej polovici majú byť manželia C. v BSM a spoluvlastníkmi v druhej polovici majú byť manželia D. v BSM, so všetkými dôsledkami vyplývajúcimi z právneho inštitútu spoluvlastníctva. Vykonanie takéhoto zápisu je v rozpore s ustanoveniami § 59 katastrálneho zákona. Bez ohľadu na viac či menej korektnú argumentáciu žalobcov v priebehu správneho konania krajský súd konštatoval, že právny názor Okresného úradu Trnava (predtým Katastrálneho úradu Trnava) o neprípustnosti vykonávania zásahov do vlastníckych práv výlučných vlastníkov jednotlivých nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností je vecne správny. Nemožno opomenúť, že katastrálne konanie je spravované zásadami hodnovernosti a záväznosti údajov katastra. Za danej situácie samotný správny orgán bez ohľadu na opakovane vyslovené závery o vykonaní pôvodného zápisu vlastníctva v roku 1993 v rozpore s vtedy platnou inštrukciou nemá zákonnú kompetenciu na vykonávanie zápisov zmien vlastníckych pomerov.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia. Navrhli ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť tak, že sa zruší napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie Správy katastra Dunajská Streda č. X 68/2011-4 zo dňa 15.11.2011, vec sa vráti žalovanému na ďalšie konanie a žalovaný bude zaviazaný povinnosťou nahradiť žalobcom trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Mali za to, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V podstate zopakovali dôvody žaloby, keď uviedli že z predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že predmetná nehnuteľnosť - rodinný dom súpisné č. XXX - bola v katastri nehnuteľností zapísaná v roku 1993 v rozpore s platnou inštrukciou a bola rozpisovaná na 2 rodinné domy s rovnakým súpisným číslom bez vyjadrenia stavebného úradu, t. j. bez toho, či ide skutočne o 2 samostatné rodinné domy, nakoľko zo záznamovej listiny to nevyplývalo. Zo samotného rozhodnutia žalovaného vyplýva, že kataster mal za to, že správa katastra mala zaevidovať v súlade s inštrukciou len jednu stavbu postavenú na dvoch pozemkoch. Pritom doposiaľ nie je zjavné, o akú stavbu z pohľadu stavebno-technického ide, či sa jedná o jeden rodinný dom - dvojdom ako jeden predmet občianskoprávných vzťahov (zároveň žalovaný pripúšťa, že táto možnosť je reálnejšia), alebo sa jedná o dva rodinné domy ako sú evidované v súčasnosti v katastri. Predmetnú spornú otázku nevyriešilo ani stanovisko stavebného úradu č. 3650/2011-02/SOcÚ. Je teda evidentné, že žalovaný pripustil pochybenie katastra nehnuteľností už pri zápise spornej nehnuteľnosti v roku 1993 a tiež naznačil, že napriek predchádzajúcim konaniam sa nevyriešila sporná otázka stavby z pohľadu stavebno-technického, aj keď za reálnejší pokladá práve dvojdom, ako tvrdia žalobcovia. Ak teda žalovaný nemal ujasnené, o akú stavbu z pohľadu stavebno-technického ide, mal zrušiť prvostupňové rozhodnutie v danej veci a vrátiť vec na ďalšie konanie, v ktorom by sa charakter stavby preskúmal aj zo stavebno-technického hľadiska, napríklad pomocou ohliadky, prípadne iným spôsobom by sa doplnilo dokazovanie, nakoľko posledné rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Ďalej sa v odvolaní uvádza, že žalobcovia sa podanou žalobou nedomáhali primárne zmeny vlastníckych vzťahov k spornej nehnuteľnosti. Pripustili, že na základe opravy chyby v zápise nehnuteľností by mohlo neskôr dôjsť aj k zmenám vo vlastníckych vzťahoch,

aby sa však účastníci k zmenám tohto typu dopracovali, najskôr by musel kataster opraviť pochybenie, ktorého sa dopustil. Až na základe opravy chyby by bolo možné postupovať ďalej a začať riešiť aj prípadnú zmenu vlastníckych vzťahov (čo do formy vlastníctva, resp. spoluvlastníctva). Bez prvej opravy chyby v katastri nehnuteľností (ktorou by sa správne zapísal jeden rodinný dom - dvojdom) sa nemajú ako účastníci domáhať vykonania ďalších náprav týkajúcich sa spornej nehnuteľnosti (napr. v oblasti vlastníckych práv). S ohľadom na tieto skutočnosti podľa názoru žalobcov krajský súd postupoval nesprávne, keď svojím rozhodnutím neumožnil napraviť chybu, ktorú kataster v minulosti urobil.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že nespochybňuje nesprávnosť zápisu, ale nesúhlasí s názorom žalobcov, vysloveným v odvolaní, že ďalší právny úkon nasledujúci po nesprávnom zápise, nebráni správnejmu orgánu na opraviť chybu, ktorá vznikla z jeho činnosti. Naopak, vykonanie ďalších právnych úkonov po chybnom zápise je rozhodujúcou skutočnosťou, brániacou uplatneniu postupu podľa § 59 katastrálneho zákona. Preto je akékoľvek ďalšie dokazovanie v danej veci zbytočné. Za daných okolností nemôže viesť k žalobcami žiadanému výsledku, a to k vykonaniu opravy príslušným orgánom katastra. Vykonané dokazovanie naopak plne postačovalo k vysloveniu správneho právneho záveru o nemožnosti aplikácie ustanovení katastrálneho zákona o oprave chyby v katastrálnom operáte. Pre úplnosť žalovaný uviedol, že žalobcovia sa mylne domnievajú, že dokazovanie ohľadkou a konštatovanie skutočností o povahe stavby je úlohou katastra. Kataster v záznamovom konaní podľa § 34 katastrálneho zákona plní len evidenčnú funkciu vo vzťahu k verejným a iným listinám vydaným inými štátnymi orgánmi a ďalšími zákonom predpokladanými subjektami. V katastrálnom konaní o oprave chyby kataster nenahrádza funkciu iných orgánov, ale dokazovanie sa vykonáva listinami, vydanými v rámci kompetencií týchto orgánov.

K odvolaniu žalobcov sa vyjadrili aj účastníci MVDr. G. D. a R. D.. Napadnutý rozsudok krajského súdu navrhli v celom rozsahu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 v spojení s § 246 ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podaným návrhom na opravu chýb v katastrálnom operáte sa žalobcovia v zmysle § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona domáhali opravy chýb v katastrálnom operáte. Správa katastra Dunajská Streda zamietla návrh žalobcov na opravu chyby v katastrálnom operáte v katastrálnom území E., týkajúcej sa zápisu v listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX; Katastrálny úrad v Trnave rozhodnutím č. Xo 1/2012 zo dňa 27.02.2012, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmavacieho konania, potvrdil rozhodnutie správy katastra a odvolanie žalobcov zamietol.

Krajský súd v súdnom preskúmaní konaní žalobu zamietol. S dôvodmi žaloby sa náležite vypořiadal a stotožnil sa so závermi správnych orgánov. Nespochybnil legitimitu žalobcov domáhať sa usporiadania, prípadne iného určenia vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti, pri ktorej nie je záväzne právne doriešené, či pôvodne vykonaný zápis vlastníckeho práva v roku 1993 mala zahŕňať dva rodinné domy alebo jeden dvojdom. Krajský súd uviedol, v súlade s tvrdením žalovaného, že postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona je možné domáhať sa v stanovených prípadoch opravy údajov prejavujúcich sa rozporom s verejnou listinou alebo inou listinou, s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra alebo s výsledkom revízie údajov katastra. Pretože žalobcovia sa snažili prostredníctvom návrhu na opravu chýb v katastrálnom operáte dosiahnuť zmenu zápisov do vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, ktoré zápisy boli síce vykonané v rozpore s vtedy platným interným predpisom, ale medzitým boli dotknuté ďalšími zmenami. Takže v konečnom dôsledku vykonanie opravy chyby bolo zásahom do vlastníckych pomerov k nehnuteľnostiam v tom smere, že oproti zapísanému

súčasnému stavu (2 nehnuteľnosti, 2 rodinné domy, každý v celosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov), žiadajú vykonať zápis vlastníckych práv k jednej spoločnej nehnuteľnosti, pričom jej vlastnícke pomery by mali byť upravené tak, že spoluvlastníkmi v jednej polovici majú byť manželia C. v BSM a spoluvlastníkmi v druhej polovici majú byť manželia D. v BSM, so všetkými dôsledkami vyplývajúcimi z právneho inštitútu spoluvlastníctva. Vykonanie takéhoto zápisu by bolo v rozpore s ustanoveniami § 59 katastrálneho zákona. Podľa názoru krajského súdu za danej situácie samotný správny orgán bez ohľadu na opakované vyslovené závery o vykonaní pôvodného zápisu vlastníctva v roku 1993 v rozpore s vtedy platnou inštrukciou nemá zákonnú kompetenciu na vykonávanie zápisov zmien vlastníckych pomerov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v danej veci v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, a preto jeho dôvody nebude opakovať (§ 219 ods. 2 OSP v znení od 15.10.2008, od účinnosti novely - zákona č. 384/2008 Z. z.). Po vykonaní zápisu v roku 1993 boli vykonané ďalšie právne úkony, ktoré v danej veci bránia uplatneniu postupu podľa § 59 katastrálneho zákona. V odvolaní žalobcovia neuviedli žiadne také nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iný výsledok konania; ani v súdnom odvolacom konaní nebolo zistené také porušenie zákona v postupe a rozhodovaní orgánov štátnej správy na úseku katastra, ktoré by malo za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Správny bol preto postup príslušnej správy katastra, ktorá rozhodnutím v konaní vo veci návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte podaného žalobcami rozhodla tak, že návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte zamietla. Správny bol aj postup Katastrálneho úradu v Trnave, ktorý potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie a zamietol odvolanie žalobcov proti rozhodnutiu správy katastra.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov, uvedených vyššie preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 OSP). Nesprávne označenie preskúmvaného rozhodnutia v záhlaví rozsudku krajského súdu posúdil Najvyšší súd Slovenskej republiky ako zrejmu nesprávnosť (§ 164 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobcovia nemali úspech ani v odvolacom konaní a žalovanému nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.